

Број: 01-07-4-1741- 3 /24
 Бања Лука, 27.08., 2024. године

Примљено:		29-08-2024	
Org. jed.	Број	Прилога	Вриједност
05/1	-02-	384	/24

ПАРЛАМЕНТ ФЕДЕРАЦИЈЕ БиХ
 ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
 Хамдије Крешевљаковића бр. 3, Сарајево

Предмет: Одговор на посланичку иницијативу посланика у Представничком дому
 Парламента Федерације БиХ, Адмира Чавалића, доставља се

Управа за индиректно опорезивање запримила је акт Парламента Федерације БиХ, Представнички дом, број: 05/1-02-384/24 од 27.06.2024. године, у прилогу којег је достављена посланичка иницијатива коју је поднио посланик Адмир Чавалић на 12. редовној сједници Представничког дома Парламента Федерације БиХ одржаној дана 26.06.2024. године.

Адмир Чавалић, посланик у Представничком дому Парламента Федерације БиХ, поднио је посланичку иницијативу, која гласи:

"Да се измјени Одлука о увјетима и поступка остваривања права на ослобађање од плаћања увозних и извозних дајбина (Службени гласник БиХ 24/18), а са циљем спасавања живота дјецe/грађана Босне и Херцеговине."

У образложењу предметне иницијативе наводи се да је Закон о царинској политици 57/04, члан 24 Прилога који се односи на робу која је ослобођена плаћања увозних дајбина (Лијекови за личну употребу), који каже да *"држављани БиХ и страни држављани ослобађају се од плаћања дајбине за лијекове за личну употребу које доносе са собом или примају у пошиљкама из иностранства. Ради кориштења олакшице потребно је презентирати љекарски рецепт"*, предвиђао да се са ваљаном медецинском документацијом може организовати увоз лијека којег не можете купити у БиХ, а пријеко вам је потребан. Одлука о увјетима и поступку остваривања права на ослобађање од плаћања увозних и извозних дајбина објављена у Службени гласник БиХ 24/18 тај члан у потпуности искључује и онемогућава кориснике да на легалан начин купе лијекове које користе, а у БиХ нису доступни, те је неопходно је промптно усвојити амандмане на наведену Одлуку и вратити члан 24.

У вези предметне иницијативе, Управа за индиректно опорезивање, у дјелокругу своје надлежности, даје информацију како слиједи у наставку овог текста.

Случајеви у којима роба која се увози (ставља у слободан промет у БиХ) може бити ослобођена од плаћања увозних дајбина (царинске повластице) сада су прописани чланом 207. тачка а) Закона о царинској политици у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 58/15; у даљем тексту: Закон).

Услови и поступак остваривања права на ослобађање од плаћања увозних дајбина при пуштању робе у слободан промет у случајевима прописаним чланом 207. тачка а) Закона прописани су Одлуком о условима и поступку остваривања права на ослобађање од плаћања увозних и извозних дајбина ("Службени гласник БиХ", број 24/18, у даљем тексту: Одлука), коју одлуку је донио Савјет министара БиХ, а на приједлог Управног одбора Управе за индиректно опорезивање.

Чланом 207. тачка а) Закона, па стога ни Одлуком, није прописана царинска повластица *идентичног садржаја* као што је била повластица "Лијекови за личну употребу" која је раније била прописана чланом 24. Прилога Закона о царинској политици Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр.

57/04, 51/06, 93/08, 54/10 и 76/11), него је прописано само ослобађање од плаћања увозних дажбина на лијекове неопходне за личне потребе путника а који су садржани у личном пртљагу путника који носи са собом, које ослобађање произилази из следећих одредби:

- чланом 207. тачка а) алинеја 16) Закона и чланом 34. став (1) Одлуке је прописано да се од плаћања увозних дажбина ослобађа лични пртљаг путника, те роба некомерцијалног карактера у личном пртљагу путника коју путници уносе са собом из друге државе у прописаној врсти, количини и вриједности, док је
- ставом (6) члана 34. Одлуке прописано да се вриједност личног пртљага, који се увози привремено, или се увози поновно након привременог извоза, и вриједност лијекова неопходних за личне потребе путника, не узима у обзир за потребе примјене ослобађања наведеног у ставу (4) тог члана.

Путник треба посједовати одговарајући медицински документ (препис историје болести, налаз љекара или друго) као доказ о потреби употребе лијекова садржаних у његовом личном пртљагу који носи са собом, како би тај документ могао предочити на захтјев царинског органа у сврхе одобравања ослобађања.

Надаље, чланом 40. (Посједовање приликом преласка државне границе) Закона о спречавању и сузбијању злоупотребе опојних дрога ("Службени гласник БиХ", број 8/06) је прописано следеће, цитирамо:

- (1) Лица која прелазе државну границу смију посједовати лијек који садржи психотропне супстанце разврстане у табеле II и III само на основу медицинске документације, у количини неопходној за личну употребу у трајању највише до седам дана.
- (2) Лица која су на супституцијској терапији болести овисности или симптоматској терапији у терминалној фази малигних болести, приликом преласка државне границе изузетно смију посједовати лијек који садржи супстанце разврстане у табеле II и III, на основу медицинске документације и у количини неопходној за личну употребу у трајању највише до 15 дана.
- (3) Назив и количину лијека из ст. (1) и (2) овог члана, уз предочење медицинске документације, лице је дужно да пријави царини приликом преласка државне границе.
(Наведене табеле су саставни дио Закона о спречавању и сузбијању злоупотребе опојних дрога).

Царински прописи не регулишу услове увоза/извоза роба (па ни лијекова) са аспекта забрана, ограничења, подлијегања дозволама или сагласности надлежних органа или друг него други одговарајући прописи, који услови морају бити испоштовани код увоза/извоза робе на коју се односе, независно да ли увоз исте може бити ослобођен од плаћања увозних дажбина или не према царинским прописима. Царински прописи регулишу царинске поступке који се примјењују на робу која се увози у и извози из царинског подручја БиХ, те случајеве у којима и под којим условима одређена роба при увозу и извозу може бити ослобођена од плаћања увозних и извозних дажбина (царинске повластице) и ко може бити корисник ослобађања.

Одредбама Закона о лијековима и медицинским средствима ("Службени гласник БиХ", број 58/08) је строго регулисан увоз и извоз лијекова, укључујући и одредбе Правилника о условима за увоз лијекова који немају дозволу за стављање у промет у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 23/11) и Одлуке о поступку прибављања дозволе за увоз ризичних лијекова који имају дозволу за стављање у промет у Босни и Херцеговини, који су донијети на основу члана 66. став (9) наведеног закона, а исти се морају досљедно поштовати и у царинским поступцима.

Законом о лијековима и медицинским средствима, а ни другим прописима из области лијекова и медицинских средстава, није за било који случај/ситуацију прописана *могућност увоза лијекова и медицинских средстава од стране физичких лица за потребе њиховог лијечења*. Такође, истима није прописана ни *могућност увоза лијекова и медицинских средстава у пошиљкама из иностранства уопште, па ни за личне потребе* (лијечење) физичких лица (независно да ли се шаљу/примају без плаћања или уз плаћање и да ли би при увозу могли бити или не ослобођени од плаћања увозних дажбина), те се стога такве пошиљке враћају пошиљаоцу, тј. обзиром да не испуњавају услов за увоз са истима се поступа као са робом чији је увоз забрањен. Наведено се не односи на лијекове који су садржани у личном пртљагу путника који носи са собом, уз посједовање одговарајућег медицинског документа као доказа о потреби употребе лијекова садржаних у његовом личном пртљагу који носи са собом за вријеме путовања.

Чак, ни у вријеме проглашеног стања природне или друге несреће на територији БиХ изазване корона вирусом (COVID 19), није био прихваћен приједлог да се дозволи увоз лијекова у пошиљкама из иностранства за физичка лица уопште па ни у уз сагласност Агенције за лијекове и медицинска средства БиХ или надлеженог органа из области здравства.

Надаље, предње наведена царинска повластица прописана чланом 207. тачка а) алинеја 16) Закона и чланом 34. став (1) и (6) Одлуке, у погледу ослобађања од плаћања увозних дажбина на лијекове неопходне за личне потребе путника а који су садржани у личном пртљагу путника који носи са собом, усклађена је са истом царинском повластицом прописаној у Европској унији, конкретније у складу је са чланом 41. Уредбе Вијећа (ЕЗ) бр. 1186/2009 од 16. новембра 2009. о успостављању система ослобађања од царина у Заједници и чланом 7. став 4. Директиве Вијећа 2007/74/ЕЗ од 20. децембра 2007. о изузећу од пореза на додану вриједност и акциза на увоз робе за особе које путују из трећих држава.

Европска комисија усвојила је Мишљење о захтјеву БиХ за чланство у ЕУ, које је од кључне важности у односима ЕУ и БиХ. Мишљење идентификује 14 кључних приоритета које БиХ треба испунити у вези отварања преговора о придруживању ЕУ. Један од 14 кључних приоритета односи се на обавезе БиХ у погледу испуњавања правног критеријума тј. на обавезу да БиХ треба у значајној мјери унаприједити процес усклађивања са *acquis-ем* ЕУ и усвојити и спровести релевантно законодавство.

Стога, не може се занемарити чињеница да су предње наведене одредбе царинских прописа БиХ, у дијелу који се односе на ослобађање од плаћања увозних дажбина на лијекове неопходне за личне потребе путника а који су садржани у личном пртљагу путника који носи са собом, усклађене са важећим *acquis-ем* ЕУ на подручју царинске уније и да *acquis-ем* ЕУ није уопште предвиђено ослобађање од плаћања увозних дажбина на лијекове у пошиљкама за личне потребе физичког лица, а што упућује на то да предметна иницијатива није у складу са важећим *acquis-ем* ЕУ на подручју царинског законодавства (царинске повластице), нити је у складу са обавезом БиХ у погледу испуњавања правног критеријума утврђеног Споразумом о стабилизацији и придруживању и садржаног у Мишљењу Европске комисије, а ни са закључцима и препорукама Савјета министара БиХ и Дирекције за европске интеграције.

Осим тога, уз сво поштовање сваког настојања и активности усмјерене на побољшање здравствене заштите и лијечења у складу са потребама становништва, предметна иницијатива није у складу ни са Законом о лијековима и медицинским средствима и другим прописима из области лијекова и медицинских средстава из предње наведених разлога, који разлози двољно упућују на то да се питање у погледу права увоза лијекова у пошиљкама из иностранства за потребе физичких лица не може ријешити кроз измјене/допуне царинских прописа, а у царинском поступку се морају испоштовати сви други прописи који се односе на робу која је предметом увоза независно да ли она може бити или не ослобођена од плаћања увозних или извозних дажбина.

С поштовањем,

Доставити:

1. Наслову
2. Кабинету директора
3. Сектору за царине (03/2)
4. Архива

ДИРЕКТОР

Др Зоран Тегелтија